

Un país desconcertat

Quan aquest número aparega als quioscs, el president González haurà passat, una vegada més, la prova del debat sobre l'estat general d'Espanya. A priori, les preguntes estan clares.

Josep Ma. Sanmartí

Quan el dia 14 el president Felipe González hagi d'explicar al Congrés de Diputats i a l'opinió pública en general la situació actual del país, es trobarà amb uns interlocutors desconcertats pel fracàs de les negociacions amb els sindicats el dia 7 i que li cedeixen la iniciativa. En aquests moments no hi ha cap senyal que indiqui clarament quin camí triarà el govern per treure el país de la seva perplexitat, i és que, paradoxalment, s'han vist millor les conseqüències de la ruptura a mitjà o llarg termini que no les immediates.

Per exemple, ha quedat clar que el bloc socialista s'ha partit, que la UGT i el PSOE-govern ja són dues coses diferents i enfrontades, i que potser fins i tot tenen interessos electorals divergents. Txiqui Benegas, secretari d'Organització del PSOE, ja ha reconegut que per primera vegada l'estratègia electoral del partit no podrà passar pel sindicat socialista, i que el partit haurà de muntar a corre-cuita una xarxa pròpia als sectors ocupats fins ara per la UGT. Ha quedat clar que, tal com deia Felipe González, el sistema d'acords socials que inauguraren els Pactes de la Moncloa de 1977, ha quedat enterrat i que cal buscar noves formes de convivència entre sectors socials enfrontats. O bé, que el pressupost de l'estat és purament indicatiu, ja que un mes després de ser aprovat solemnement per les Corts Generals, el govern treu d'un calaix gairebé 350.000 milions de pessetes addicionals, que l'oposició no va poder arrancar, etc. Però el dia 14, Felipe González hau-

¿Quin camí triarà el govern per treure el país de la seva perplexitat?

rà d'explicar almenys tres coses concretes. Primer, per què van fracassar les negociacions; segon, quina estratègia pensa seguir el govern durant els mesos vinents i tercer, com es desenvoluparan des d'ara les relacions socials i laborals sense un acord general. Una part de l'oposició creu que el govern de Felipe González no pot fer res tenint davant seu els sindicats i tota l'oposició política i parlamentària. La tenalla no solament deixa el govern sense marge de maniobra, havent de governar pràcticament a base de

decrets-llei, sinó que socialment es desautoritza. Aquesta és la tesi, per exemple, del PCE o del CDS. Això obliga Felipe González a dissoldre les cambres anticipadament o almenys a dimitir i a sotmetre un nou cap de govern socialista a un debat d'investidura. Els altres grups tenen posicions més matisades, però en general, sostenen que la situació està bloquejada, si bé admeten altres possibilitats que no siguin les eleccions anticipades.

D'acord amb l'informe previ enviat al Congrés, Felipe González recorra la situació econòmica, que considera brillant. Fer més oncessions als sindicats hauria significat posar en perill aquesta onada de recuperació. La impressió general és que el president anunciarà mesures unilaterals que li donin una certa iniciativa, però que no comprometin els esquemes de la seva política econòmica. És difícil de creure que el primer ministre s'arrisqui a una doble confrontació simultània amb l'oposició política i la sindical, i que per tant intentarà oferir sortides a l'oposició de centredreta, reàcia també a donar suport al govern i als sindicats, adversaris ideològics i segons com polítics, tal com va demostrar la vaga del 14 de desembre.

En tot cas, el debat del dia 14 es farà en una situació política nova des del 1982: una dreta motivada des del 1986 i que té una certa base per agrupar-se i al mateix temps una esquerra que trontolla entre dos models diferents. Hi ha analistes que diuen que el model socialdemòcrata implantat ara fa sis anys no pot rutllar sense el suport dels sindicats, i que si el PSOE opta per la confrontació i la separació total de la UGT, haurà d'abandonar definitivament els seus postulats d'esquerra clàssica i passar-se al centrisme interclassista. Això és el que ha d'aclarir Felipe González aquesta mateixa setmana: quines són les línies d'actuació immediates del govern i quin és el nou model que regirà des d'ara en el món polític estatal. □